VOORSTEL AAN DE RAAD: Raadsvergadering d.d. 28 september 2021

NR.: RI-21-00696

Onderwerp: Wijziging klanttarief Omnibuzz	Agendapunt	**11.**
	Raadsvoorstel-nummer	**2021-59**

Voorstel:

1. De klanttarieven voor het Omnibuzz vervoer met ingang van 1 januari 2022 in lijn te brengen met het openbaar vervoer tarief door de klantbijdrage te verhogen naar €0,83 incl. btw. per vervoerszone.
2. Het klanttarief jaarlijks te indexeren met de Landelijke Tariefindex (LTI) die wordt toegepast in het openbaar vervoer.
3. Omnibuzz van dit besluit in kennis te stellen.

Burgemeester en wethouders van Nederweert,
De secretaris, De burgemeester,

drs. J.C.T. (Johan) Bakens B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak

Portefeuillehouder(s)	: Wethouder Dieteren	Afdeling	:
		Auteur	: N.F.J. Kessels
Datum	: 21 juli 2021		
Bijlage(n)	: Bijlagen		

Rapportage bij: Wijziging klanttarief Omnibuzz **Raadsvoorstel nr: RI-21-00696**
Raadsvergadering d.d. 28 september 2021

Voorstel
1. De klanttarieven voor het Omnibuzz vervoer met ingang van 1 januari 2022 in lijn te brengen met het openbaar vervoer tarief door de klantbijdrage te verhogen naar €0,83 incl. btw. per vervoerszone.
2. Het klanttarief jaarlijks te indexeren met de Landelijke Tariefindex (LTI) die wordt toegepast in het openbaar vervoer.
3. Omnibuzz van dit besluit in kennis te stellen.

Inleiding
De gemeente Nederweert kent een collectief vervoerssysteem voor inwoners die het openbaar vervoer (OV) niet (volledig) kunnen gebruiken: Omnibuzz. Om met Omnibuzz te kunnen reizen is een Wmo-indicatie nodig. Dit vervoer wordt met name gebruikt door de groeiende groep senioren in onze gemeente. Omnibuzz levert goede dienstverlening, geniet grote populariteit en kent een hoge klanttevredenheid. Het Omnibuzz vervoer vertoont – de corona-pandemie buiten beschouwing gelaten - al jaren een gestage groei.

Inwoners die een Wmo-indicatie voor collectief vervoer hebben, betalen hiervoor een eigen bijdrage per zone. Voorafgaand aan de collectieve start van het Omnibuzz vervoer in heel Limburg op 11 december 2016 was er al sprake van verschillende klanttarieven. Het verschil tussen de drie regio's, Noord- en Midden-Limburg, Westelijke Mijnstreek/Heuvelland en de regio Parkstad en de gemeente Maastricht is bij de start van Omnibuzz gehandhaafd zodat de overgang van Regiotaxi naar Omnibuzz zo vlekkeloos mogelijk kon verlopen voor de reizigers.

De klanttarieven worden sindsdien jaarlijks geïndexeerd, maar het verschil tussen de regio's bleef bestaan. Het uitgangspunt bij de start van Omnibuzz was om het gebruik van het OV onder de klanten van Omnibuzz te stimuleren en de klanttarieven voor alle deelnemende gemeenten gelijk te stellen. De regio Zuid-Limburg en de gemeenten Maastricht, Parkstad en Leudal (sinds april 2021) hebben de tariefwijziging al doorgevoerd. De meeste gemeenten in Noord- en Midden-Limburg bereiden momenteel ook de tariefwijziging voor.

Beoogd effect
Het in lijn brengen van het klanttarief in de gemeente Nederweert met het OV-tarief en het klanttarief in de Zuid-Limburgse gemeenten en daarmee een einde maken aan de nog bestaande tariefverschillen.

Argumenten
1.1 Met het hanteren van het OV-tarief wordt de scheefgroei tussen het Omnibuzz tarief en het OV-tarief bijgesteld.
Omnibuzz is bedoeld als alternatief voor personen die geen (volledig) gebruik kunnen maken van het OV. Daarnaast hebben gemeenten de ambitie uitgesproken om het gebruik van het OV-vervoer onder klanten van Omnibuzz te stimuleren. Uitgangspunt hiervoor is dat de klantbijdrage in beide vervoersvormen (nagenoeg) gelijk is. Ondanks dit beleidsuitgangspunt is het gehanteerde klanttarief voor Omnibuzz de afgelopen jaren achtergebleven bij de prijsstijgingen in het OV. Naast het feit dat hierdoor door de gemeente lagere inkomsten worden geïnd uit deze klantbijdragen, heeft dit als bijkomend effect een onbedoeld aanzuigende werking op het Omnibuzz vervoer. Dit omdat reizen met Omnibuzz goedkoper is voor de reiziger dan reizen met het OV, terwijl het serviceniveau van Omnibuzz (deur-tot-deur-vervoer) hoger is.

1.2 Met het wijzigen van het klanttarief ontstaat meer uniformiteit binnen de GR.
Binnen een samenwerking zoals de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Omnibuzz waar de gemeente Nederweert aan deelneemt is uniformiteit in de klanttarieven een logisch uitgangspunt. De kwaliteit, de dienstverlening en de beschikbaarheid van het vervoer zijn immers voor alle klanten gelijk ongeacht in welke gemeente in Limburg ze woonachtig zijn. Met de bijstelling van het klanttarief worden de tariefverschillen tussen gemeenten opgeheven, en gaat ook de regio Midden-Limburg West eenzelfde tarief hanteren.

1.3 Met het gelijktrekken van het klanttarief met het OV-tarief worden inwoners gestimuleerd om meer gebruik te maken van het OV
Het Omnibuzz vervoer is bestemd voor mensen met een Wmo-indicatie die geen of slechts gedeeltelijk gebruik kunnen maken van het OV. Het lage klanttarief dat op dit moment wordt gehanteerd neemt de stimulans om daar waar mogelijk toch met het OV te reizen weg. Als kostenbesparing voor de reiziger geen drijfveer meer is om voor het Omnibuzz vervoer te kiezen, wordt OV gebruik gestimuleerd. Daarnaast kan door meer OV gebruik de stijging van de vervoerskosten voor gemeenten afgeremd worden en blijven financiële middelen beschikbaar voor een groeiende groep mensen die vanwege hun beperkingen volledig zijn aangewezen op het Omnibuzz vervoer.

1.4 Het bepalen van de hoogte van de bijdrage die een klant in het Omnibuzz vervoer betaalt, is een bevoegdheid van de gemeenteraad van elke individuele gemeente.

1.5 Cliënten-platformen adviseren positief over de voorgestelde wijziging
Het cliëntenpanel van Omnibuzz, dat bestaat uit mensen met een (mobiliteit) beperking, steunt het voorstel om het zonetarief gelijk te schalen met het OV-tarief en daarmee met de gemeenten in Limburg die dit tarief al hanteren. Aangegeven wordt zelfs dat een lager tarief voor reizigers met een beperking positieve discriminatie is t.o.v. de reguliere OV-reiziger. Daarnaast wordt ingebracht dat reizigers met een lager tarief jarenlang goedkoper hebben gereisd dan reizigers in Zuid-Limburg, terwijl dezelfde dienstverlening werd geboden.
Ook het Nederweerter Wmo-Platform heeft een positief advies uitgebracht op de voorgenomen tariefwijziging.

2.1 Door de indexering vanaf 1 januari 2022 volgens de Landelijke Tariefindex (LTI) toe te passen zoals in het OV gebruikelijk wordt aansluiting met het OV-tarief geborgd.

Kanttekeningen
1.1 Aanpassing van de tarieven kan een negatief financieel effect hebben op vervoerders
Aanpassing van de tarieven heeft mogelijk effect op de vervoersvraag en doorwerken naar de vervoerders aangezien het minder vanzelfsprekend is om van Omnibuzz gebruik te maken als er geen financieel voordeel meer is ten opzichte van het OV-tarief. Het is dan ook van belang om een aanpassing van de klanttarieven tijdig met de vervoerder(s) te communiceren zodat zij hun bedrijfsvoering daarop kunnen aanpassen.

1.2 Een tariefverhoging zou ertoe kunnen leiden dat mensen afzien van vervoer en participatie aan de samenleving.
De voorgestelde prijsverhoging zou mensen ervan kunnen weerhouden om gebruik te maken van het Omnibuzz vervoer. Voor een gedeelte is dat wenselijk als men in plaats daarvan gebruik maakt van het OV. Maar het wordt onwenselijk op het moment dat men vanwege toegenomen kosten niet reist, en daardoor minder kan participeren in de samenleving. Ook het Wmo-Platform wijst in haar advies op deze kanttekening.
De gemeente Nederweert wil dat iedereen kan meedoen in onze samenleving. We zien in andere gemeenten die het hogere tarief al hanteren dat het verhoogde tarief zelden tot problemen leidt. Wanneer we echter signaleren dat dit desondanks voorkomt, gaan we met de client in gesprek voor het vinden van een maatwerkoplossing.

Uitvoering
Zodra een besluit tot aanpassing van het klanttarief door de raad is genomen wordt Omnibuzz hiervan in kennis gesteld.

Communicatie en participatie
- Alle inwoners uit de gemeente Nederweert met een Wmo-indicatie voor het collectieve Omnibuzz vervoer worden schriftelijk geïnformeerd over de aanpassing van het klanttarief (zie bijlage 3).
- Omnibuzz wordt verzocht de nieuwe tarieven met de vervoerder(s) te communiceren en de gewijzigde tarieven te publiceren in de nieuwsbrief voor klanten. De gemeente heeft de hoogte van het tarief niet opgenomen in haar Wmo-verordening; deze hoeft naar aanleiding van deze wijziging daarom niet te worden aangepast.

Financiële gevolgen
Reizigers met een Wmo-indicatie betalen bij gebruik van Omnibuzz een klantbijdrage per zone. Eén zone is gemiddeld 4,5 kilometer. Bij het aanpassen van de klanttarieven in lijn met het OV-tarief wijzigt deze klantbijdrage per zone van €0,71 nu, naar €0,83 + indexatie. Bij een verbruik van het maximale aantal zones van 590 per jaar, betekent dit een stijging van de klantbijdrage met €70,- op jaarbasis, exclusief indexatie.
De klantbijdrage die de reiziger betaalt is afhankelijk van het verbruik van het aantal daadwerkelijk gereisde zones. De Nederweerter Omnibuzz-gebruiker reist gemiddeld 109 zones per jaar (2019). De klantbijdrage zal dan ook gemiddeld met €13,08 per jaar stijgen.

Wijzigingen in het klanttarief hebben een positief effect op de inkomsten van de gemeente. Op de financiële (jaar-)stukken van Omnibuzz heeft dit geen invloed, omdat het tarief aan vervoerders gelijk blijft. Voor Nederweert zouden de extra inkomsten, op basis van 37.151 gereisde zones (2019), neerkomen op € 4.460,- per jaar. Een hoger klanttarief zou echter, zoals hierboven in kanttekening 1.2 is toegelicht, wel kunnen leiden tot een lager vervoersvolume, waardoor de inkomsten lager uitvallen. Dit effect laat zich nu – ook in verband met onzekerheden in het vervoersvolume door de corona-crisis – lastig voorspellen. Zodra er meer inzicht is in het totale effect van de verhoogde eigen bijdrage op het aantal zones worden de financiële gevolgen daarvan via de reguliere P&C-cyclus verwerkt.

Bijlagen
Bijlage 1: Advies van GR Omnibuzz m.b.t. klanttarief (februari 2021)
Bijlage 2: Advies Wmo-Platform (juli 2021)
Bijlage 3: Concept klantbrief

Concept raadsbesluit

De raad van de gemeente Nederweert

Gezien het voorstel nr. 2021-59 van het college van burgemeester en wethouders d.d. 21 juli 2021

Besluit

1. De klanttarieven voor het Omnibuzz vervoer met ingang van 1 januari 2022 in lijn te brengen met het openbaar vervoer tarief door de klantbijdrage te verhogen naar €0,83 incl. btw. per vervoerszone.
2. Het klanttarief jaarlijks te indexeren met de Landelijke Tariefindex (LTI) die wordt toegepast in het openbaar vervoer.
3. Omnibuzz van dit besluit in kennis te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van Raadsvergadering d.d. 28 september 2021,

De raadsgriffier,	De voorzitter,
drs. E.G. (Esther) Schrier	B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak